

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Начальник кафедри психології діяльності в особливих умовах



Ліна ПЕРЕЛИГІНА

(підпис)

“ \_\_24\_\_ ”червня 2019 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»**

(назва навчальної дисципліни)

циклу професійної вибіркової підготовки  
за першим (бакалавр ) рівнем вищої освіти  
галузь знань 261 «Пожежна безпека»  
за освітньо-професійною програмою «Аудит пожежної та техногенної безпеки»  
Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на:

2019-2020 навчальний рік

Протокол від «21» 06 2019 року № 11

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ \_\_\_\_\_ Ліна ПЕРЕЛИГІНА  
(підпис)

20\_\_-20\_\_ навчальний рік

Протокол від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ року № \_\_

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ \_\_\_\_\_ Ліна ПЕРЕЛИГІНА  
(підпис)

20\_\_-20\_\_ навчальний рік

Протокол від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ року № \_\_

2019 рік

**1. Анотація**

В рамках даного курсу здійснюється ознайомлення з сучасними досягненнями в сфері юридичної психології; передовими ідеями, концепціями і провідними науковими школами; вивчення психологічної складової методів, методик і спеціальних прийомів діяльності, що використовуються в діяльності; поглиблення наукового світогляду майбутніх спеціалістів на базі сучасних міждисциплінарних підходів. Відбувається оволодіння системою основних психологічних знань, умінь і навичок, необхідних для професійної діяльності в сфері права; створення фундаменту професійного самовизначення в сфері юридичної психології.

Особливо важливим в рамках дисципліни є виховання потреби в самовдосконаленні особистості і постійному професійному розвитку, а також підготовка до різноманітних видів психологічної роботи з різними категоріями громадян.

У процесі занять слухачі набувають навичок самостійного аналізу явищ права, що включають в себе психологічну складову, або психологічних феноменів, що мають правове значення, вчаться виробляти професійне ставлення до складних явищ дійсності, застосовувати психодіагностичні і інші психологічні інструментарій до об'єктів досліджень юридичної психології. По ряду тем передбачено вивчення навчального матеріалу віднесено до контрольованої самостійної роботи слухачів.

**2. Інформація про викладача**

Загальна інформація	Михлюк Едуард Ігорович, заступник начальника кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	Edyard_2401@ukr.net
Наукові інтереси*	- науковий аналіз поведінки особистості, груп, організацій; - психологічні особливості роботи в особливих та екстремальних умовах;.
Професійні здібності*	- професійні знання і значний досвід роботи з організаціями професійної діяльності персоналу, груп, організацій; - навички психологічного аналізу професійної діяльності.

\* – заповнюється за бажанням НПП.

**3. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни**

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосереди з 14.00 до 15.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

**4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни**

*Пререквізити:* : загальна психологія, соціальна психологія.

*Постреквізити:* Психологічна експертиза в різних галузях психології.

### **Характеристика навчальної дисципліни**

*Мета:* : в даному курсі розглядаються принципові наукові положення про особливості психології особистості злочинця, яке виступає причинами злочинної поведінки, знання яких мають важливе значення для практики боротьби та профілактики злочинної поведінки.

*Основні завдання вивчення дисципліни:*

- - вивчення психологічних особливостей юридичної діяльності;
- здійснення синтезу психологічних і юридичних знань;
- розкриття психологічної сутності базових правових категорій;
- формування системи знань про взаємозв'язок психології та права в реалізації цілей закону, інших нормативних правил, принципів, установок у суспільній свідомості;
- розвиток уявлень про нормативний і асоціальний поведінці людини, механізмі злочинних дій;
- виховання у курсантів та студентів етико-правової культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

*знання:*

- - об'єкт, предмет, завдання, методологічні, науково-теоретичні та практичні аспекти юридичної психології;
- історичний розвиток юридичної психології як науки на вітчизняному та зарубіжному рівнях;
- психологічний зміст правової соціалізації особистості, її правосвідомості та поведінки;
- психологічні особливості особистості злочинця, злочинної поведінки та злочинних груп;
- типологію злочинців та їх класифікації;
- психологічні особливості слідчої та судової діяльності;
- особливості проведення судово-психологічної експертизи;
- соціально-психологічні засади ресоціалізації засуджених до позбавлення волі та їх реадаптації після звільнення.

*уміння:*

- - відрізнити злочинну поведінку від законослухняної на підставі їх соціально-психологічного змісту;
- класифікувати типи злочинців;
- робити висновки щодо мотиву та мети злочинних дій, виокремлювати їх внутрішні детермінанти;
- проводити соціально-психологічне вивчення особистості злочинця та злочинних груп;
- використовувати психологічні знання при консультації слідчих та судових органів;
- проводити судово-психологічну експертизу;
- використовувати методи соціально-психологічного впливу на засудженого, з метою його ре соціалізації та реадаптації.

*комунікація:*

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- здатність ефективно формувати комунікативну стратегію;

*автономія та відповідальність:*

- управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

- відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Повинні бути сформовані наступні *компетентності*:

- здатність планувати, розробляти та реалізовувати роботу по підготовці фахівців ДСНС, враховуючи специфіку психологічних дисциплін та спираючись на систему стандартів вищої освіти;
- вміння здійснювати синтез психологічних і юридичних знань;
- вміння дотримуватися кодексу професійної етики, керуватися в поведінці моральними нормами та цінностями;
- вміння розуміти та сприймати етичні норми поведінки відносно інших людей;
- вміння проводити соціально-психологічне вивчення особистості злочинця та злочинних груп;
- планувати та вирішувати задачі власного особистісного та професійного розвитку, здійснювати самоосвіту, самоорганізацію, самовиховання.

*Результати навчання:*

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань;
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності;
- аналізувати психологічні особливості дій працівників в різноманітних ситуаціях професійної діяльності; регулювати власну поведінку в різноманітних ситуаціях в професійній діяльності;
- визначати зміст психологічного забезпечення трудової діяльності; психологічні характеристики різних видів професійної діяльності; описувати етапи та особливості професійного розвитку суб'єкта праці.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	3-й	3-й
Семестр	6-й	6-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин	90 год.	90 год.
Лекції	20 год.	4 год.
Практичні, семінарські	24 год.	2 год.
Лабораторні	0 год.	0 год.
Самостійна робота	46 год.	84 год.
Вид підсумкового контролю	Диф.залік	Диф.залік

### 5. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
<b>6 семестр (21 тиждень)</b>		
1-2	<p><b>Тема 1.1</b> Предмет, система та зміст юридичної психології. Питання теми</p> <p>1. Предмет, система та зміст юридичної психології; юридична психологія в системі наукових галузей знання.</p> <p>2. Теоретичні принципи, зв'язок юридичної психології з суміжними науками, її місце в системі наук, роль та значення в підвищенні ефективності правового регулювання.</p> <p>3. Історичний розвиток юридичної психології в Україні і за кордоном.</p>	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 4 год.
3-5	<p><b>Тема 1.2. Соціально-психологічні аспекти юридичної діяльності.</b></p> <p>Питання теми</p> <p>1. Психологічна структура діяльності юриста (потреби, мотиви, цілі, засоби, кінцевий результат).</p> <p>2. Професіограми професійної діяльності юриста.</p> <p>3. Вивчення й оцінювання особистості, яка цікавить юриста.</p>	Лек. – 2 год. Сем. – . СР – 15 год.
6-9	<p><b>Тема 1.3 Психологічний аналіз особистості злочинця.</b></p> <p>Питання теми</p> <p>1. Психологія особистості злочинця, проблема ролі психологічних чинників у детермінації злочинної поведінки.</p> <p>2. Роль біологічних і соціальних факторів у криміналізації особистості, типологічна характеристика злочинців.</p> <p>3. Типові риси насильницьких злочинців. Основні змістотворні фактори життєдіяльності корисливо-насильницьких злочинців.</p> <p>4. Підходи до класифікації особистості злочинця.</p>	Лек. – Сем. – СР – 10 год.
10-12	<p><b>Тема 1.4</b> Психологія злочинної поведінки</p> <p>Питання теми</p> <p>1. Психологічні причини злочинної поведінки. Психологічна структура злочинного діяння.</p> <p>2. Психологічні наслідки скоєного злочину. Основні мотиви злочинної поведінки.</p> <p>3. Психологія дезадаптивної, рецидивної та підліткової злочинності, мотивація злочинної поведінки, психологія провини і відповідальності.</p>	Лек. – Сем. – . СР – 10 год..
13-16	<p><b>Тема 1.5</b> Психологія злочинних груп.</p> <p>Питання теми</p> <p>1. Поняття та ознаки організованої злочинності. Психологічний аспект.</p>	Лек. – Сем. – СР – 10 год.

	2. Основні причини організованої злочинності. Психологічні умови для оптимального досягнення кінцевих кримінальних цілей у злочинній організації. 3. Ролеві функції організованої злочинної групи.	
17-18	<b>Тема 1.6</b> Психологія злочинності неповнолітніх. Питання теми 1. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинюваних неповнолітніми. 2. Віктимологічні аспекти злочинності неповнолітніх. 3. Окремі причини та умови злочинності неповнолітніх.	Лек. – Сем. – СР – 10 год
19-21	<b>Тема 1.7</b> Психологічні основи попереднього розслідування. Питання теми 1. Загальна характеристика психологічних особливостей слідчої діяльності. 2. Особливості мислення слідчого. Професійна інтуїція та логічні процеси. 3. Психологічні особливості огляду місця події.	Лек. – Сем. – СР – 15 год
22-23	<b>Тема 1.8</b> . Психологія потерпілого і свідка. Питання теми 1. Психологічні аспекти підготовки до допиту свідків і потерпілих Реабілітація обвинуваченого, потерпілого, свідка. 2. Психологічний контакт з потерпілим. Поведінка потерпілого під час злочину. Провокуюча поведінка, види віктимності. 3.Правове положення свідків.	Лек. – Сем. – СР – 10 год
Всього		90 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; СР – самостійна робота.

### 6. Список рекомендованої літератури

- Алексеева, Л.В. Юридическая психология / Л.В. Алексеева. – М.: Проспект, 2010. – 312 с.
- Васильев, В.Л. Юридическая психология / В.Л. Васильев. – СПб: Питер, 2010. – 608с.
- Васильев, В.Л. Юридическая психология / В.Л. Васильев. – СПб: Питер, 2002. – 656с.
- Волков, В.Н. Юридическая психология / В.Н. Волков. – М.: Юнити-Дана, 2009. – 416 с.
- Димитров, А.В. Введение в юридическую психологию / А.В. Димитров. – М.: МПСИ, 2003. – 160с.
- Димитров, А.В. Психология предварительного следствия / А.В. Димитров. – М.: МПСИ, 2007. – 168с.
- Еникеев, М.И. Основы юридической психологии / М.И. Еникеев. – М.: Норма, 2009. – 448с.
- Еникеев, М.И. Юридическая психология. Сосновами общей и социальной психологии / М.И Еникеев. – М.: Норма, 2009. – 640 с.
- Караванов, А.А. Краткий курс юридической психологии / А.А. Караванов. – М.: Норма, 2007. – 329с.

16. Косолапова, Н.В. Юридическая психология / Н.В. Косолапова, А.И. Иванова. – М.: Юрайт, 2010. – 144с.
17. Пирожков, В.Ф. Криминальная психология / В.Ф. Пирожков. – М.: Ось-89, 2001. – 704с.
18. Семенова, О.В. Юридическая психология: Конспект лекций / О.В. Семенова. – М.: А-Приор, 2010. – 240 с.
19. Сорокотягина, Д.А. Практикум по юридической психологии / Д.А. Сорокотягина, И.Н. Сорокотягин. – Р-н/Д: Феникс, 2007. – 224с.
20. Чуфаровский, Ю.В. Психология оперативно-розыскной деятельности / Ю.В. Чуфаровский. – М.: Эксмо, 2005. – 208с.

#### Інформаційні ресурси

1. <http://psychology-naes-ua.institute>
2. <http://www.nbu.gov.ua>

#### 7. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:  
 перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);  
 друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;  
 третя – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи		Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
<b>I. Поточний контроль</b>				
Модуль № 1	Лекції	5	0	0
	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	6	6	20
	Модульна контрольна робота*	1	10	10
Разом за модуль № 1				30
Модуль № 2	Лекції	4	0	0
	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	5	4	20
	Модульна контрольна робота*	1	10	10

Разом за модуль № 2	30
Разом за поточний контроль	60
II. Індивідуальна самостійна робота	10
III. Диф. залік	30
Разом за всі види навчальної роботи	100

\* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

*Поточний контроль* проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

*Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):*

«5-4 бали» - якщо здобувач повно і всебічно висвітлив тему, вільно оперує термінологією, демонструє глибокі знання використаної при підготовці літератури, має власну думку щодо питання за темою заняття і може її довести. Логічно та послідовно викладає матеріал і в змозі вільно та професійно вести дискусію;

«3-2 бали» - за умов, зазначених вище, але є певні недоліки при висвітленні матеріалу, припускається неточних тверджень, не підкріплених нормативними чи іншими доказами;

«2-1 бали» - якщо здобувач висвітлив тему в загальних рисах, розуміє її суть, намагається зробити висновки, але при цьому допускає грубі помилки, відсутня логіка викладення матеріалу;

«0 балів» - якщо здобувач не може відповісти на питання або відповідає неправильно, не розуміє його суті, а отже, не може зробити висновки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

*Індивідуальна самостійна робота* є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

*Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):*

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;



3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

*Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:*

1. Предмет та завдання кримінальної психології.
2. Психологія злочинного діяння.
3. Індивідуально-психологічні причини злочинної поведінки.
4. Соціально-психологічні причини злочинної поведінки.
5. Психологічна структура злочинного діяння.
6. Психологічні наслідки здійсненого злочину.
7. Особистість злочинця як об'єкт психологічного дослідження.
8. Соціально-психологічна типологія злочинця.
9. Психологія потерпілого.
10. Психологія організованих злочинних формувань (груп).
11. Психологічний аналіз особистості неповнолітнього правопорушника.
12. Психологічні методи боротьби з груповою злочинністю.
13. Формування переконання і винесення вироку судом.
14. Психологія судових дебатів.
15. Психологія винесення вироку.
16. Предмет і завдання пенітенціарної психології.
17. Психологія особистості засудженого.
18. Соціально-психологічна характеристика груп засуджених.
19. Соціальна реадaptaція звільненого.
20. Каяття злочинця як психічний акт самооцінки й самоосуду індивідом своєї поведінки.
21. Методи психологічного впливу на засуджених з метою їх ресоціалізації.
22. Превентивна психологія: предмет, специфіка, область застосування.
23. Роль неформальних підліткових криміногенних груп в десоціалізацію неповнолітніх та шляхи нейтралізації їх впливу.

*Підсумковий контроль* успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

*Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 20 балів):*

20-18 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно розв'язав усі задачі з повним дотриманням вимог до виконання;

18-16 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішені три завдання;

15-12 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та

помилки. Правильно вирішені два завдання;

11-7 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішене одне завдання, інші – частково;

6-1 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки. Частково вирішення завдання;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань. Не вирішив жодного завдання.

*Перелік теоретичних питань для підготовки до диференційного заліку:*

1. Предмет юридичної психології.
2. Завдання юридичної психології.
3. Система юридичної психології.
4. Методологічні принципи в юридичній психології.
5. Методи юридичної психології.
6. Завдання юридичної психології як міждисциплінарної галузі знань.
7. Використання досягнень юридичної психології в галузях соціальної та юридичної практики.
8. Зародження юридичної психології.
9. Основні етапи становлення та розвитку юридичної психології.
10. Формування психологічної школи права на початку ХХ ст. (Л. Петражицький).
11. Історія вітчизняної юридичної психології.
12. Сучасний стан та проблеми вітчизняної юридичної психології.
13. Поняття особистості у психології та правовій науці.
14. Пізнавальні психічні процеси та урахування їх закономірностей юристом у професійній діяльності.
15. Емоції, почуття, психічні стани об'єктів юридичної діяльності та їх психолого-правова оцінка.
16. Проблема вивчення особистості у професійній діяльності юриста.
17. Фрустрація, її зв'язок з агресивною поведінкою, насильницькими злочинами проти особи, скоєнням самогубств.
18. Значення страждань при визначенні моральної шкоди потерпілому.
19. Психологічна характеристика праці юриста.
20. Психологічні особливості пізнавальної діяльності юриста.
21. Приводи факультативного призначення СПЕ.
22. Компетенція СПЕ.
23. Завдання СПЕ.
24. Види судово-психологічних експертиз.
25. СПЕ емоційних станів.
26. СПЕ потерпілих у справах про сексуальні злочини.
27. Експертиза соціально-психологічних особливостей членів злочинної групи.
28. СПЕ визначення здатності неповнолітнього правопорушника розуміти значення вчинюваних дій.
29. Комплексна судова психолого-психіатрична експертиза.
30. СПЕ у справах про пригоди, пов'язані з керуванням технікою.
31. Підготовка та призначення СПЕ при попередньому слідстві.

32. Підготовка та призначення СПЕ у судовому засіданні під час розгляду кримінальних справ.
33. Підготовка та призначення СПЕ при вирішенні цивільно-правових спорів.
34. Методика проведення СПЕ.
35. Етапи проведення та оформлення результатів СПЕ.
36. Оцінка, використання висновку СПЕ слідчим.
37. Оцінка, використання висновку СПЕ захисником.
38. Оцінка, використання висновку СПЕ судом.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею. Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

### 9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

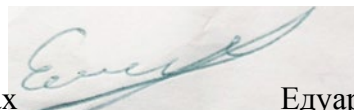
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Розробник:

Заступник начальника кафедри  
психології діяльності в особливих умовах



Едуард Михлюк